

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 [redacted] נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

בפני כב' השופטת בטינה טאובר

התובע

נגד

הנתבעות

1. דקל-עוז יזמות ושירותים בע"מ - ח.פ. 513065045
2. מז"מ-עבודות מתכת בע"מ - ח.פ. 511282188
3. סהר חברה לביטוח בע"מ

פסק דין

- 1
2 **מבוא:**
3
4 1. בפניי תביעה לפיצוי בגין נזקי גוף שהוגשה על ידי מר [redacted] (להלן: "התובע"), יליד
5 1976, בגין תאונת עבודה שארעה לו בתאריך 17/10/03 במהלך עבודתו במפעל חברת מז"מ
6 עבודות מתכת בע"מ (להלן: "הנתבעת 2")
7
8 2. התביעה הוגשה כנגד דקל-עוז יזמות ושירותים בע"מ (להלן: "הנתבעת 1") אשר הינה חברת
9 כוח אדם ואשר שלחה את התובע לעבודה במפעל הנתבעת 2. כן הוגשה התביעה כנגד סהר
10 חברה לביטוח בע"מ אשר היתה בכל הזמנים הרלבנטיים לתביעה המכסחת של הנתבעת 1
11 בביטוח אחריות מעבידים.
12
13 3. התובע היה רתך ומסגר בעל ניסיון של ארבע שנים בעבודות ריתוך ועלה לישראל בחודש
14 [redacted] בחודש אוגוסט 2003 החל התובע לעבוד במפעל הנתבעת 2 באמצעות הנתבעת 1.
15
16 4. ביום 17/10/03, יום שישי בשבוע, ביצעו עובדי מפעל הנתבעת 2 בהנחייתו של מר ודים נול
17 העברה והתקנה של מכוונת ייצור מאולם ייצור אחד למשנהו. במסגרת עבודות אלה הועבר
18 שולחן ברזל באורך של 6 מטר עליו היתה מורכבת מכוונה לחיתוך צינורות ברזל מהקומה
19 העליונה של המפעל לקומה התחתונה. העברת השולחן בוצעה ביום 17/10/03 בשעות הבוקר
20 המוקדמות בסמוך לשעה 09:00. במלגזה נהג מר ודים נול והתובע תמך בשולחן. השולחן
21 הונח בקומה התחתונה של המפעל מבלי שקובע לרצפה. התובע והעובדים הנוספים המשיכו
22 לפעול להעברת ציוד נוסף והתובע ביצע מספר מטלות מחוץ לאולם הייצור שבקומה
23 הראשונה עד ובסמוך לשעה 13:00.
24
25 5. בסביבות השעה 13:00 פנו הפועלים לבצע התקנה של מאווררים בפתחים שונים בגובה מר
26 ודים נול לא ראה לשתף את התובע בעבודה זו והתובע קיבל הוראה שלא להשתתף בביצוע
27 התקנות אלה.
28

1 מתוך 14

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

6. בסמוך לשיעה 00-13, עת שהתובע נשען בגפו על השולחן, נחת השולחן על רגלו השמאלית של התובע. התובע צעק מכאבים וכתוצאה מכך יעובדים שהיו בקרבת מקום חשו למקום וניסו לחלץ את רגלו של התובע. כאשר הרימו העובדים את השולחן מעל רגלו של התובע נשמט השולחן מידי העובדים ונפל בשנית על רגלו של התובע. בשלב זה איבד התובע את הכרתו.
7. התובע הובא ממוקום התאונה באמבולנס לבית חולים רמב"ם בחיפה. התובע אובחן כסובל מפריקה ב-TATARSO TARSAL JOINTS במפרקים 1 עד 5 ומשבר ב-NAVICULAE ללא תזוזה. בעקבות התאונה החל התובע לסבול גם מבעיות נפשיות.
- 9
- 10 **תמצית טענות הצדדים:**
8. התובע טוען כי הנתבעות 1 ו-2 נושאות באחריות לגבי נזקיו של התובע בהיותן מעבידותיו ומשלא הקפידו על הוראות הבטיחות בעבודה, התרשלו בפיקוח על עובדיהן ומשלא ניתנה לתובע סביבת עבודה בטוחה. לפיכך טוען התובע כי על הנתבעות ביחד ולחוד לשפותו בגין נזקיו אשר עולים באורח ניכר על דרגת הנכות הרפואית שנקבעה ומשלא עלה בידו להשתלב עוד בשוק העבודה לאחר פגיעתו.
9. מיעוין במחשב ביהמ"ש עולה כי ספק אם כתב התביעה נמסר לנתבעת 1. הנתבעת 1 לא הגישה כתב הגנה, לא התייצבה לדיונים ואף לא הגישה סיכומים.
10. הנתבעות 2 ו-3 טוענות כי אין להטיל עליהן חבות לפי צו התובע, שכן לא מוטלת על הנתבעות 1 ו-2 כל אחריות לתאונה הנטענת, שכן התובע הוזהר שלא להיכנס לאולם הייצור ושלא להישען על השולחן ואף היה מודע לעובדה שהשולחן אינו מחובר לרצפה ועל כן יש לייחס לתובע את מלוא האחריות לתאונה שארעה עקב אשמו הבלעדי של התובע. כן כופרות הנתבעות 2 ו-3 בנזקיו הנטענים של התובע.
11. הנתבעת 3 טוענת כי בנסיבות העניין ומשהמדובר בעבודה בשטח שאינה דורשת מיומנות אין מקום להטיל אחריות על הנתבעת 1 אשר היתה בזמנים הרלבנטיים חברת כוח אדם ואין לייחס לה רשלנות. עוד טוענת הנתבעת 3 כי אין להטיל עליה כל חבות לשפות את התובע עקב הפרת חובת ההודעה מצידה של הנתבעת 1 ומשטענת הנתבעת 3 לפיה הופרו תנאי הפוליסה ולא הוצג רישיון עסק להשמת כוח אדם לא נסתרה.
- 32
- 33 **הראיות:**
12. בישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 25/6/08 נשמעה עדותו של התובע ותצהיר עדותה של אשתו [REDACTED] התקבל בלא חקירתה הנגדית. הנתבעת 2 זימנה לעדות את מר ודים נול ואילו הנתבעת 3 לא זימנה עדים כלל.

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

דיון:

- 1
2
3 מעיון בתצהירי העדים, פרוטוקול חקירתם וסיכומי הצדדים עולה כי אין מחלוקת בדבר
4 אופן נסיבות פגיעתו של התובע והמחלוקת היחידה שנוותר להכרעה הינה הטענה הנטענת
5 על ידי עד הנתבעת 2 מר ודים נול בתצהירו לפיה אמר לתובע בעת הצבת השולחן כי אסור
6 להתקרב לשולחן או לגעת בו מחמת אי יציבותו וכן כי אמר לתובע בעת שעסק בפירוק
7 תריסים בין השעות 12:00-13:00 להמתין מחוץ למבנה. בהסתמך על האמור טוענות,
8 איפוא, הנתבעות כי התובע ידע על הסיכון הכרוך בהימצאות בקרבת השולחן ומשנשען עליו
9 חרף ההתראות וההוראות שקיבל אין הנתבעות חבות ברשלנות כלשהי.
10
11 מתצהיר עדותו הראשית של התובע עולה כי התובע אמנם השתתף בהעברת שולחן המתכת
12 בשעות הבוקר ובהנחתו בקומה התחתונה של הבניין. אין מחלוקת כי התובע לא התבקש
13 ולא נדרש לדאוג לקיבוע השולחן לרצפה. מגרסת עד הנתבעת 2 מר ודים נול עולה כי התובע
14 שהה לבקשת מר ודים נול, אחראי המחלקה, מחוץ לאולם הייצור מהשעה 11:00 כשהוא
15 עוסק בעבודות אחרות. לרבות העברת חפצים מהקומה העליונה לקומת הייצור כאמור אף
16 בעדותו של התובע (עמ' 18 לפרוטוקול).
17
18 בחקירתו הנגדית (עמ' 17 לפרוטוקול) אישר התובע כי בעת הצבת השולחן באולם הייצור
19 היה הוא מודע לעובדה כי השולחן אינו יציב ומתנדנד ואף ציין לדבריו באוזני האחראי על
20 העבודות מר ודים נול כי יש לקבע את השולחן לרצפה. התובע הוסיף וציין כי נענה על ידי
21 מר ודים נול כי הלה יטפל בקיבוע. בחקירתו הנגדית הבהיר התובע כי בשעות הצהריים
22 ובעת שנשען על השולחן לא היה התובע כלל מודע לעובדה ששולחן המתכת טרם קובע
23 לרצפה, ובלשונו:
24
25 **ש. אתה אמרת שראית שהשולחן לא מחובר לרצפה וידעת שצריך לא**
26 **להתקרב אליו כי הוא לא מחובר כמו שצריך, נכון?**
27 **ת. זה היה בבוקר. זה נכון, אבל היה בבוקר.**
28 **ש. אבל ידעת שהוא לא מחובר ושצריך לחבר אותו, נכון?**
29 **ת. זה היה בבוקר.**
30 **ש. אבל לפני כמה דקות העדת...**
31 **ת. אחרי שאמרתי למנהל העבודה שהשולחן לא מחובר לרצפה**
32 **ומתנדנד המנהל עבודה אמר לי ללכת לעבוד ושהוא יטפל בזה".**
33
34 מכלל הראיות, לרבות מתצהיר עדותו הראשית של עד הנתבעת 2 מר ודים נול עולה, איפוא,
35 כי הנתבעת 2 והאחראי מטעם הנתבעת 2 לא ראו כל דחיפות בקיבוע השולחן לרצפה
36 והותירו את שולחן המתכת הכבד יעומד בלא כל קיבוע במבנה המחלקה.
37

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

- 1 חרף העובדה שאחראי המחלקה מר ודים נול היה מודע לסיכון הנובע משולחן המתכת
2 הכבד בהעדר קיבועו לרצפה, לא מצא מר ודים נול לפעול לקיבוע השולחן בשעה 9:00 ו/או
3 בסמוך להצבתו במקום ובטרם בוצע הקיבוע העדיף לעסוק בעבודות פירוק של תריסים
4 כאמור בעדותו (עמ' 24 לפרוטוקול).
5
6 יצויין כי עד הנתבעת 2 מר ודים נול לא ציין בעדותו כי נקט באמצעים כלשהם על מנת
7 להגביל גישתם של עובדים לשולחן ואף לא תלה שלטי אזהרה במקום המלמדים על חוסר
8 יציבותו של שולחן העבודה והסכנה הנשקפת ממנו. מנגד נטען על ידי מר ודים נול בתצהיר
9 עדותו הראשית כי אמר לתובע במפורש בשפה הרוסית שלא לגעת בשולחן ולהימצא מחוץ
10 למחלקה על מנת שלא להסתכן בפגיעה משולחן המתכת.
11
12 מר ודים נול עמד אמנם איתן בעדותו ביחס לטענה זו, אולם בהקשר זה לא ניתן להתעלם מן
13 העובדה שמר ודים נול הינו עובד הנתבעת 2 ומי שהיה בפועל אחראי על עבודתו ובטיחותו
14 של התובע. ראוי לציין כי הנתבעות לא חקרו את התובע על גרסתו של מר ודים נול ולא
15 מצאו לנכון לאמת אותו ולו בשאלה אחת עם טענתו זו של מר ודים נול.
16
17 יתר על כן והגם שמר ודים נול אישר כי בעת ביצוע העבודות ביום האירוע השתתפו עובדים
18 נוספים, לא זומן ולו עד אחד נוסף על ידי הנתבעות לצורך ביסוס טענתה של הנתבעת 2 כי
19 אכן מר ודים נול הזהיר את התובע כפי שנטען על ידו. ויוזכר, כי בעל דין הנמנע מלהביא
20 ראיות או עדויות שהיה בהן כדי לתמוך בגרסתו מטבע הדברים קמה הנחה לרעתו כי לא
21 היה באותן העדויות או הראיות כדי לסייע לו בהוכחת טענתו נראה לעניין זה ע"א 465/88
22 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' סלימה מתתיהו ואח', פ"ד מה(4) 651, ע"א 55/89 קופל (נהיגה
23 יצמית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ, פ"ד מד(4) 595 וע"א 2275/90 לימה חברה ישראלית
24 לתעשיות כימיות בע"מ נ' פרץ רוזנברג, פ"ד מז(2) 605.
25
26 אוסיף ואציין כי לנוכח העובדה שהתובע היה עובד חדש במקום עבודתו גרסת עד הנתבעת 2
27 מר ודים נול לפיה הורה לתובע להישמר מהשולחן ולהימצא מחוץ למחלקה ואילו התובע
28 המירה את ההוראה אינה סבירה בעיניי, שכן אינני סבורה כי התובע כעובד חדש וכעולה
29 חדש בארץ היה מפר את הוראות מנהל העבודה והאחראי עליו.
30
31 מן המקובץ עולה, איפוא, כי הנתבעת 2 הציבה שולחן מתכת גדול במחלקת הייצור בקומה
32 א' ולא דאגה לקיבועו ברצפה הגם שהצבתו של השולחן במקום הושלמה בסמוך לשעה
33 9:00 כן עולה מן הראיות כי התובע לא היה מודע לעובדה שהשולחן לא קובע לרצפה ואף
34 הנתבעת 2 לא דאגה להציב במקום שלטי אזהרה או אמצעים אחרים שיש בהם להתריע על
35 הסכנה הנשקפת מן השולחן ואשר אינה גלויה לעין.

4 מתוך 14

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות ושירותים בע"מ ואח'

1 גרסת הנתבעת 2 לפיה התובע הוזהר שלא להימצא בתוך המחלקה ונאסר עליו להתקרב
2 לשולחן אינה סבירה בעיניי ולא ראיתי לקבלה גם על רקע העובדה שהנתבעות לא ראו כלל
3 לחקור את התובע על גרסה זו ואז לזמן עדים לצורך תמיכה בטענתם זו.

4
5 הלכה היא כי מעביד חב כלפי עובדו חובת זהירות רחבה הכוללת את החובה להנהיג שיטת
6 עבודה בטוחה, לספק מקום עבודה בטוח ולהתריע בפני העובד על סכנות, לא כל שכן, סכנות
7 נסתרות המצויות במקום העבודה. אין מחלוקת כי מעביד גם חייב להדריך את העובד בכל
8 הנוגע לשיטת העבודה, הסיכונים הטמונים בה וכללי הזהירות הנדרשים ולפקח על ביצועה
9 של העבודה תוך יישומם של הוראות בטיחות (ראה ע"א 663/88 שירזיאן יהודה נ' לבידי
10 אשקלון בע"מ, פ"ד מז(3), 225, ע"א 371/90 חמוד סובחי נ' רכנת ישראל, פ"ד מז(3), 345
11 וע"א 655/80 מפגלי קרור בצפון בע"מ נ' אסתר מרציאנו, פ"ד לו(2), 592).

12
13 לאור האמור סבורני כי הנתבעת 2 התרשלה והפרה את חובת הזהירות המוטלת עליה
14 כמעביד בכך שחשפה את התובע לסביבת עבודה מסוכנת, לא הביאה למודעותו של התובע
15 את הסיכונים החבויים הטמונים בשולחן המתכת שלא קובע לרצפה ובשעה שהעדיפה לבצע
16 עבודות אחרות על פני קיבועו של שולחן המתכת הכבד אל הרצפה

17
18 זאת ועוד, סבורני כי הנתבעת 2 התרשלה אף בקביעת נוהלים ושיטת עבודה בטוחה
19 ובהדרכת העובדים בדבר הסיכונים הטמונים בעבודה ובאזהרתם מפני הסיכונים ואף לא
20 וידאה ולא פיקחה על יישום נוהלי עבודתה באופן שהתובע לא היה נחשף לסכנה הנובעת
21 משולחן המתכת אשר לא קובע לרצפה.

22
23 **אחריות הנתבעת 1 :**

24
25 14. אין מחלוקת כי התובע היה עובד של הנתבעת 1 שהינה חברת כוח אדם ושכרו שולם לו
26 באמצעותה. קיים ספק באם כתב התביעה הומצא לנתבעת 1 כדין. עוד עולה כי הנתבעת 1
27 לא הגישה כתב הגנה ואף לא יוצגה בתיק. בחינת חבותה של הנתבעת 1 הינה רלבנטית גם
28 לעניין חבותה של הנתבעת 3 אשר אין חולק שביטחה את הנתבעת 1 בכיטוח חבות מעבידים
29 בזמנים הרלבנטיים לתביעה.

30
31 הלכה פסוקה היא כי מערכת היחסים של עובד ומעביד מטילה על המעביד חובת זהירות
32 מושגית כלפי עובדו (ראה ע"א 707/79 וינר את טיקו ואחי נ' סימון אמסלם, פ"ד לה(2),
33 209). ואולם, אין די בקיום החובה המושגית. נדרשת בדיקה אם בנסיבות המקרה חלה על
34 הנתבעת 1 חובת זהירות קונקרטיית כלפי התובע.

35

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

- 1 בנסיבות העניין יש לבחון את השאלה האם חברת כוח האדם יכלה וצריכה היתה לצפות כי
2 לעובד שלה שנשלח על ידה לעבודה אצל הנתבעת 2 ייגרם נזק גוף כתוצאה מקריסתו של
3 שולחן עבודה שטרם קובע לרצפה לאחר העתקתו ממקומו. סבורני כי מעבידה סבירה אכן
4 יכלה ואמורה היתה לצפות נזק כאמור גם אם לא יכלה לצפות את השתלשלות העניינים
5 לפרטיה, אלא בקווים כלליים בלבד (ראה ע"א 2061/90 אילנה מרצלי נ' מדינת ישראל ואח',
6 פ"ד מו(1), 802). מכאן, שהנתבעת 1 חבה חובת זהירות קונקרטית כלפי התובע כמעבידתו.
7
8 לנוכח האמור יש לבחון אם הנתבעת 1 הפרה את חובת הזהירות החלה עליה, קרי: האם
9 הנתבעת 1 בהיותה חברת כוח אדם נקטה באמצעי הזהירות הסבירים שהיה עליה לנקוט
10 בנסיבות העניין. עצם היותה של הנתבעת 1 מעבידה כללית אינה פוטרת אותה מן החובה
11 לדאוג לבטיחותם של עובדיה הגם שהיא אינה שולטת על מקום עבודתם ועליה לנקוט
12 איפוא באמצעי זהירות סבירים כדי לא לחשוף את העובד לסיכונים לא סבירים. האמצעים
13 שעל המעביד לנקוט משתנים ממקרה למקרה וייתכנו מקרים בהם מעביד יהיה רשאי
14 לסמוך על מי ששולט למעשה במקום העבודה והמעביד לא יידרש לנקוט אמצעי זהירות
15 נוספים על פני אלה שנקטו על ידי המעביד במקום העבודה (ראה ע"א 686/77 מקורות
16 חברת מים לישראל בע"מ נ' מרגי משה, פ"ד לד(4), 365 ות"א (טבריה) 1698/95 מגיד גאנס
17 נ' קלנר בע"מ ואח', תק-של 1814, (2)98).
- 18 ומן הכלל אל הפרט. התובע היה רתך ומסגר במקצועו והופנה על ידי הנתבעת 1 לעבודה
19 אצל הנתבעת 2. הסיכון אליו נחשף התובע ובעטיו נפגע אינו סיכון הבלט על פני השטח
20 למבקר באתר ואינו נובע מתנאי העבודה בשטח ו/או מרמת הבטיחות הכללית שהונהגה על
21 ידי הנתבעת 2. לא ניתן גם לומר כי הסיכון נבע מאי סדרים ומהעדר תנאי בטיחות אשר
22 ניתן היה לגלותם בביקור אקראי שהיתה הנתבעת 1 מבצעת במפעל. אירוע התאונה נבע
23 ממחדל מקומי של הנתבעת 2 ושל העובד האחראי שהיה ממונה על התובע בעת האירוע.
24 הגם שלו נציג הנתבעת 1 היה במקום במועד האירוע יכול היה להתריע על הסיכון הנשקף
25 משולחן המתכת, לא ניתן לצפות מהנתבעת 1 שתצמיד לכל אחד מעובדיה אחראי בטיחות
26 אשר ילווה אותו בכל מהלך שעות עבודתו אצל המעבידים הספציפיים אליהם הוא נשלח.
27 אמצעי הזהירות בהם ניתן היה לנקוט לצורך מניעת פגיעתו של התובע נתונים רובם ככולם
28 לשליטתה של הנתבעת 2 אשר אליה הופנה התובע ואינם בשליטתה של הנתבעת 1 ששימשה
29 כחברת כוח אדם.
30
31 הגם שלא הובאו ראיות ביחס לצעדים שנקטה הנתבעת 1 בטרם שלחה את התובע לעבודה
32 במפעל הנתבעת 2 והגם שסביר כי חברת כוח אדם תדאג לבקר באתר העבודה אליו נשלח
33 העובד על מנת להיווכח שמקום העבודה מסודר ובטיחותי, הרי בדיקה כאמור לא היה בה
34 כדי למנוע את האירוע התאונתי ויצוין כי התובע לא טען ולא הוכיח כי הנתבעת 2 מהווה
35 מקום עבודה מסוכן ו/או בלתי מתאים לכישוריו המקצועיים של התובע.
36

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 [redacted] נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

1 בנסיבות אלה ומשק פיקוח יומיומי בשטח והתערבות בשיטת העבודה שנקט האחראי
2 מטעם הנתבעת 2 ביום האירוע יכול והיה מונע את התאונה, סבורני כי אמצעי הזהירות
3 שניתן באופן סביר לדרוש מהנתבעת 1 לקיים לא היה בהם כדי למנוע את אירוע התאונה.
4 לפיכך לא ניתן לומר כי הנתבעת 1 כמעבדה גרמה בהתרשלותה לנוק שנגרם לתובע
5
6 לאור האמור סבורני כי האחריות לפגיעתו של התובע בתאונה מוטלת במלואה על מעבידתו
7 הישירה, הנתבעת 2, ואשר באה גם בגדר הגדרת המושג מעביד בסעיף 2 לפקודת הנוזיקין,
8 ואין מקום להטיל חבות בנוזיקין על הנתבעת 1.

9
10 מישראלית, איפוא, לדחות את תביעת התובע כנגד הנתבעת 1, נדחית ממילא גם התביעה
11 כנגד הנתבעת 3 אשר שימשה מבטחת של הנתבעת 1 בזמנים הרלבנטיים לתאונה.

רשלנות תורמת:

12
13
14
15 15. נטייתו של ביהמ"ש הינה שלא להחמיר ולהקפיד עם עובד שתוך כדי ביצוע עבודתו נכשל
16 בחוסר תשומת לב או בטעות כפי שנאמר ביג"א 655/80, שם, עמ' 604-605:

17
18 "מגמה, שהשתרשה בהלכות שנקבעו בפסיקת בית המשפט הזה, היא,
19 כי במקרה שמדובר בתאונת עבודה, אשר בה נפגע עובד, יש לדקדק דווקא
20 עם המעביד בכל הנוגע להטלת האחריות לתאונה ולהקל במידה רבה עם
21 העובד בייחוס רשלנותו, שגרמה או שתרמה לתאונה. היסוד הרעיוני
22 לקביעת הלכה זו הוא בכך, שהמעביד הינו זה המופקד על המפעל או על
23 העבודה, שבמסגרתה מבצע העובד את המוטל עליו, ומתפקידו לדאוג,
24 שתנאי העבודה ושיטות העבודה יהיו בטוחים, והעובד יודרך כראוי כיצד
25 לבצע מלאכתו".

26
27 בנסיבות העניין לא ראיתי לקבל את עדותו של מר ודים נול ביחס לאזהרות ולהוראות שנתן
28 לתובע ולא ראיתי לקבל את גרסת הנתבעת 2 לפיה התובע פעל בניגוד להוראות מפורשות
29 שניתנו לו. גרסתו של התובע לפיה לא העלה על דעתו כי השולחן טרם קובע לרצפה הינה
30 סבירה בעיניי. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מן העובדה שהתובע היה מודע לפחות בשעות
31 הבוקר לעובדה ששולחן העבודה טרם קובע ושאינו יציב ועל כן ניתן לייחס לתובע רשלנות
32 תורמת בשיעור של 10% משלא ראה לוודא כי השולחן יוצב בטרם נשען עליו.

הנוק - הפגיעה הרפואית:

33
34
35
36 16. התובע הובא כאמור באימבולנס לבית חולים רמב"ם כשהוא סובל מפריקה ב-TATARSO
37 TARSAL JOINTS של מפרקי 1 עד 5 ושבר ב-NAVICULAE ללא תזוזה.
38

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

- 1 ביום 17/10/03 בוצע שיחזור פתוח של הפריקות וקיבוע בעזרת מסמרי KW וגבס. התובע
2 שוחרר מבית החולים ביום 22/10/03 עם המלצה להליכה בעזרת קביים, ללא דריכה והמשך
3 טיפול במרפאות חוץ של בית החולים.
4
- 5 ביום 10/12/03 הוצאו מסמרי ה-KW מרגלו של התובע והושם גבס כאשר התובע קיבל
6 הנחיה לדרוך חלקית על הרגל. עם הסרת הגבס המשיך התובע לסבול מכאבים ברגלו והוא
7 עבר טיפולים פיזיותרפיים וכן במרפאת כאב.
8
- 9 בשל כאבים בכף רגל שמאל ובשוק רגל שמאל, צליעה, נפיחות ועיוות במנח כף רגל שמאל
10 ושקל ביצוע ניתוח קיבוע נוסף בחודשים אוקטובר-נובמבר 2004.
11
- 12 התובע החל טיפול פסיכיאטרי בחודש נובמבר 2004 בעקבות מצב רוח ירוד, הפרעות שינה,
13 סיוטים, התפרצויות זעם ומחשבות אובדניות.
14
- 15 **קביעות המל"ל:**
16
- 17 המל"ל אשר הכיר בתאונה כתאונת עבודה קבע לתובע אי כושר מלא למשך ששה חודשים
18 מיום התאונה ועד ליום 20/5/04. כן נקבעו לתובע נכויות זמניות בשיעור של 50% עד ליום
19 30/9/04 ו-30% עד ליום 31/12/04.
20
- 21 המל"ל קבע לתובע נכות אורטופדית צמיתה בשיעור של 20% וכן נכות פסיכיאטרית בשיעור
22 של 10% ועדת רשות של המל"ל לעניין תקנה 15 המליצה על הפעלת התקנה בשים לב
23 לעובדה שהתובע איבד את מקצועו ויאלץ לעבור הליך של שיקום מקצועי. נכותו
24 המשוקללת של התובע במל"ל הועמדה על 42% החל מיום 1/1/05.
25
- 26 **הנכות הרפואית:**
27
- 28 התובע הגיש את חוות דעתו של ד"ר אלי פלד, מומחה בתחום האורטופדיה, אשר קבע
29 בחוות דעתו כי לתובע נכות משוקללת בשיעור של 36% המבוססת על 20% נכות בגין
30 השחתת כף הרגל והפגיעה במפרקי מרכז כף הרגל, נכות בשיעור של 10% בגין הכאבים
31 באיזור הראשי של המסרקים לאחר חבלה ונכות בשיעור של 10% נוספים בשיעור הגבלה
32 בתנועות הקרסול. כן המליץ ד"ר אלי פלד על הפעלת תקנה 15 ובאופן שנכותו הכוללת של
33 התובע תעמוד על 54%.
34

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

- 1 ד"ר דוד קרת שחוות דעתו הוגשה על ידי הנתבעת 2 קבע כי לתובע נותרה נכות בשיעור של
2 20%
3
4 ד"ר מרדכי קליגמן שמונה כמומחה רפואי מטעם ביהמ"ש קבע כי לתובע נכות צמיחה
5 בתחום האורטופדיה בשיעור של 22% הנובעת מ-20% נכות בגין הנזק במפרק ליספרנק ו-
6 2.5% בגין הנזק במפרק MPJ של אצבע II. ד"ר מרדכי קליגמן ציין בחוות דעתו כי בהליכתו
7 של התובע הודגמה צליעה על רגל שמאל כאשר כף הרגל נמצאת במנוח של אינברסיה בזמן
8 הדריכה וכן בליטה של עצם הנביקולה. ד"ר מרדכי קליגמן ציין בחוות דעתו קיומה של
9 הגבלה משמעותית במפרק הליספרנק המלווה בכאבים, רגישות והגבלה בתנועות. בנוסף
10 אובחן על ידו דלדול של היקף שריר הסובך השמאלי המיניד על הגבלה תפקודית של רגל
11 שמאל וכן ציין הדגמתם של שינויים ניווניים במפרק הליספרנק. ד"ר מרדכי קליגמן ציין
12 בחוות דעתו קיומו של חוסר איחוי מלא במפרק בין העצמות עם שברי עקירה המלווים
13 בשינויים ניווניים והגורמים להגבלה בתנועות.
14
15 באשר לנכות הפסיכיאטרית הוגשה על ידי התובע חוות דעתו של ד"ר א. נפתלי אשר העריך
16 את נכותו של התובע כתוצאה מהתאונה ב-50%.
17
18 הנתבעת 2 צירפה לראיותיה את חוות דעתו של ד"ר א. בן אפרים אשר קבע כי לתובע אין
19 נכות נפשית.
20
21 פרופ' אהוד קליין אשר מונה לשמש כמומחה רפואי מטעם ביהמ"ש קבע כי לתובע נכות
22 צמיחה בתחום הפסיכיאטרי בשיעור של 10%. פרופ' אהוד קליין מציין בחוות דעתו כי
23 התובע ממשיך לסבול מתופעות של הפרעות שינה, כאבי ראש, עצבנות ונטייה להתפרצות
24 וכי מטופל בתרופות הרגעה. פרופ' אהוד קליין מציין בחוות דעתו כי מצוקתו הנפשית של
25 התובע נובעת משלושה גורמים: הנכות האורטופדית והכאבים, חוסר התעסוקה ואובדן
26 הקשר עם אנשים ובאופן שהתובע אינו יכול למלא את חייו בתוכן ובפגילות הגורמת לו
27 סיפוק ולהתדרדרות הכלכלית והמצוקה הקשה אליה נקלעה משפחתו של התובע בעקבות
28 אובדן מקור פרנסתו. פרופ' אהוד קליין מציין כי התובע אינו סובל מתסמונת פוסט
29 טראומטית ונכותו נובעת מאירועי חיים לוחצים שהם תולדה של הנסיבות להן נקלע
30 בעקבות התאונה.
31
32 ב"כ הצדדים לא ראו לזמן את מומחי ביהמ"ש לחקירה על חוות דעתם ואף בסיכומיהם לא
33 העלו הסתייגויות מקביעותיהם ועל כן ראיתי להעמיד את נכותו הרפואית הכוללת של
34 התובע על 30%.
35

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 3818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

הנכות התפקודית:

- 1
2
3 מהראיות שהובאו בפניי עולה כי התובע הגיע לארץ בהיותו התובע .19
4 הוכשר בארץ מולדתו רוסיה לעבוד כרתך ומסגר מוסמך והיה בעל ניסיון של ארבע שנות
5 עבודה ברתכות ברוסיה. התובע החל עבודתו במפעל הנתבעת 2 בחודש אוגוסט 2003 בסמוך
6 לאחר עלייתו לארץ והתמיד בעבודה זו עד לפגיעתו ביום 17/10/03.
7
8 כעולה מיעדותו של התובע (עמ' 21 לפרוטוקול) ומהנכונות הרפואיות שנקבעו בחוות דעתו
9 של ד"ר מרדכי קליגמן, סובל התובע מהגבלה תפקודית קשה ברגל שמאל אשר בעקבותיה
10 אין התובע מסוגל לעבוד כרתך או בעבודה פיזית הדורשת עמידה ממושכת או פעילות
11 פיזית.
12
13 לצד פגיעתו הפיזית הקשה סובל התובע מנכות פסיכיאטרית אשר הועמדה על ידי מומחה
14 ביהמ"ש פרופ' אהוד קליין על 10%. כן סובל התובע מקשיי קליטה, מקשיי שפה ומבעיות
15 בחיי הנישואין אשר התעוררו בעקבות פגיעתו של התובע בתאונה, אובדן מקור פרנסתו
16 והמשבר האישי שפקד את התובע.
17
18 מעיון בתיק השיקום של התובע במל"ל עולה כי אגף השיקום קבע בהחלטתו מיום 7/3/06
19 כי התובע אינו מסוגל לחזור לעבודתו הקודמת ו/או לעבודה מתאימה אחרת ונמצא זכאי
20 לשיקום מקצועי. בפועל ועד היום לא עבר התובע הליך של שיקום. מדו"ח האבחון
21 התעסוקתי של אגף השיקום עולה כי כתנאי להתקדמותו המקצועית על התובע ללמוד את
22 השפה העברית וכן הכשרה מקצועית טכנית אשר תתאים למגבלותיו הפיזיות של התובע.
23
24 התובע השתתף אמנם בקורס עברית בסיסית באולפן ואיתר במקביל קורס לעיבוד שבבי
25 אשר המל"ל היה מוכן לממן ואולם התובע לא התמיד בלימודיו בקורס הן בשל בעיות
26 השפה (עמ' 22 לפרוטוקול), המשבר המשפחתי (עמ' 21-22 לפרוטוקול) ובשל המצוקה
27 הכלכלית אליה נקלע אשר בעטיה לא היה לו כסף למימון הוצאות הנסיעה (עמ' 22
28 לפרוטוקול). לגורמים אלה יש להוסיף גם את מצוקתו הנפשית של התובע, התדרדרותו
29 לשתיית אלכוהול והתנהלותו של המל"ל אשר אף אלה לא סייעו בידו להשתקם ולרכוש
30 הכשרה מקצועית שתתאים את כישוריו ומגבלותיו הגופניות.
31
32 למרות כל האמור עולה מתיק השיקום של המל"ל כי בפועל ממשיך התובע לעמוד בקשר עם
33 אגף השיקום הגם שתיקו נסגר על ידי האגף לצורך שילובו בשיקום מקצועי ומטכטבו
34 האחרון של אגף השיקום עולה כי האגף מוכן לחדש את הקשר השיקומי עם התובע.
35

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

1 על רקע כל האמור לעיל ומשפגיעתו הפיזית והנפשית של התובע, כמו גם קשיי הקליטה
2 והספה המגבילים באורח ניכר את יכולתו של התובע ללמוד מקצוע חדש שיפרנס אותו
3 לפחות ברמה בה יכול היה להשתכר מעבודתו במיקצוע אותו רכש טרם עלייתו לארץ, ראיתי
4 לקבוע כי נכותו התפקודית של התובע גבוהה משיעור נכותו הרפואית ומשהתובע איבד את
5 יכולתו לשוב ולעבוד במיקצוע שרכש ו/או בעבודה פיזית משמעותית אעמיד את נכותו
6 התפקודית של התובע בשיעור של 40% לצמיתות.

כושר השתכרותו של התובע:

9
10 התובע החל עבודתו אצל הנתבעת 2 בחודש אוגוסט 2003. משהתאונה ארעה ביום 17/10/03
11 השתכר התובע שכר מלא בחודש ספטמבר 2003 בלבד. שכרו של התובע בחודש ספטמבר
12 2003 עמד על 4,879 ₪.

13 על רקע מיקצועו של התובע, נסיונו המקצועי שנרכש עוד ברוסיה, המוטיבציה שגילה ואשר
14 אפשרה לו למצוא מקום עבודה מיד עם עלייתו לארץ ועוד טרם קליטתו ורכישת השפה,
15 סבורני כי ניתן להניח כי אלמלא התאונה היה שכרו של התובע מגיע כעבור מספר שנים לא
16 רב לשכר הממוצע במשק. לפיכך סבורני כי יש לחשב את הפסדי הכנסתו של התובע על
17 בסיס של 8,000 ₪ החל מיום 1/1/07 וזאת למכלול שנות השתכרותו של התובע ועד לגיל 67.

18 לנכח העובדה שהמקצוע שרכש התובע הינו מקצוע פיזי, לא ראיתי לקבל את טענת התובע
19 לפיה יש לחשב את אובדן הכנסתו של התובע לעתיד אף לאחר גיל 67.

הפסדי שכר לעבר:

20
21
22
23
24
25 מהראיות שהובאו בפניי עולה כי מאז התאונה לא נקלט התובע בעבודה והוא אינו מתפרנס
26 כלל. התובע היה באי כושר וכן נקבעה לו דרגת נכות של 100% עד ליום 31/5/04. הפסד
27 השתכרותו של התובע לתקופה זו עומד על סך של 36,592 ₪ ובתוספת הפרשי הצמדה
28 וריבית ממחצית התקופה סך של 49,286 ₪.

29 לתובע נקבעה דרגת נכות זמנית בשיעור של 50% מיום 1/6/04 ועד ליום 30/9/04. הפסד
30 הכנסתו של התובע לתקופה הנ"ל הינו בסך של 9,758 ₪ ובתוספת הפרשי הצמדה וריבית
31 ממחצית התקופה סך הפסד ההכנסה עומד על 12,662 ₪.

32
33 החל מיום 1/10/04 עומדת נכותו התפקודית של התובע על 40%. הפסדי הכנסתו של התובע
34 מיום 1/10/04 ועד ליום 1/1/07 עומדים על סך של 52,693 ₪ ובתוספת הפרשי הצמדה
35 וריבית ממחצית התקופה סך של 64,239 ₪.

36
37

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 [redacted] נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

1 מאחר והנני סבורה כי אלמלא התאונה היה שכרו של התובע עולה במהלך השנים ומגיע
2 לשכר הממוצע במשק, ראיתי לחשב את הפסדי הכנסתו של התובע החל מיום 1/1/07 על
3 השכר הממוצע במשק ובסך של 8,000 ₪. חישוב זה מביא בחשבון אף את העלות
4 ההדרגתית הצפויה של התובע בתקופה שקדמה ליום 1/1/07. הפסד הכנסתו של התובע
5 מיום 1/1/07 ועד היום הינה בשיעור של 73,600 ₪ ובתוספת ריבית ממחצית התקופה סך
6 של 77,605 ₪.

7
8 סך הכל אובדן ההשתכרות של התובע לעבר עומד, איפוא, על סך 203,792 ₪.

9
10 **אובדן כושר השתכרות לעתיד:**

11
12 22. מהראיות שהובאו בפניי עולה כי כיום התובע אינו עובד ומתקיים בדוחק רב מקצבת הנכות
13 הזעומה שהינו מקבל מהמל"ל. סבורני כי לנוכח נכותו של התובע, המגבלות הפיזיות
14 שהתובע סובל מהן והשלכותיהן על מצבו הנפשי מקשים ועל שיקומו של התובע. לאור כל
15 האמור ומישראיתי להעמיד את נכותו התפקודית של התובע על 40% לצמיתות, יעמוד סך
16 אובדן כושר השתכרותו של התובע על בסיס השכר הממוצע במשק ועד לגיל 67 שנים על סך
17 של 831,492 ₪.

18
19 **סך כל הפסדי ההשתכרות:**

20
21 23. הפיצוי בגין הפסדי השתכרות בעבר ובעתיד כולל הפסד הפרשות לביטוח מנהלים ו/או
22 פנסיה מסתכס בסך של 1,035,284 ₪.

23
24 **עזרת הוולת:**

25
26 24. התובע עותר לפסיקת פיצוי בגין עזרת בני משפחה בעבר בתקופה הסמוכה לאחר התאונה
27 ולעזרת צד ג' בעתיד, לרבות בגין הצורך לבצע עבודות בית והיזקקותו לתמיכה נפשית.

28
29 סביר בעיניי כי בתקופה שבה היה התובע מנוע מלדרוך על רגלו ו/או שדריכתו היתה
30 מוגבלת, לרבות בתקופת אי הכושר הממושכת ובתקופה שבה היו לתובע נכויות זמניות
31 גבוהות, נזקק התובע לעזרה מוגברת מעבר למקובל בין בני משפחה

32
33 בהעדר ראיות מצידה של [redacted] ביחס להפסד שכר שנגרם לה בגין הצורך
34 לסייע לתובע, ראיתי להעריך את הפיצוי בגין עזרת אשתו של התובע באופן גלובאלי.

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

1 לאחר התייצבות מצבו של התובע נזקק התובע לעזרה, אולם לא בהיקף הנטען בתצהיר
2 אשתו הגב' [REDACTED] ואכן סביר להניח כי התובע יתקשה בביצוע מלאכות בית קשות
3 ו/או בביצוע עבודות אחזקה ותיקונים בביתו שיכול היה לבצען לנוכח הכשרתו המקצועית
4 עובר לתאונה ושעה שהתובע מצוי בהליכי גירושין ועתיד לנהל את משק ביתו בלא אשתו.
5
6 לפיכך ראיתי לפסוק פיצוי גלובאלי בגין עזרת הזולת בעבר ובעתיד בסך של 60,000 ₪.
7

הוצאות רפואיות והוצאות נסיעה:

9
10 25 התובע עותר לפסיקת פיצוי בגין הוצאות רפואיות והוצאות נסיעה לטיפול רפואי, לרבות
11 טיפול נפשי וכן לעלות תרופות, משככי כאבים ומיגקב רפואי בגין רגלו ומצבו הנפשי ומיעמיד
12 הפיצוי בגין אלה בסך של 50,000 ₪.
13

14 יש לזכור כי התאונה הוכרה על ידי המל"ל כתאונת עבודה. לפיכך ומכוח תקנות הביטוח
15 הלאומי (מתן טיפול לנפגע עבודה), תשכ"ח-1968, על המל"ל לשאת בהוצאות הרפואיות,
16 לרבות בהוצאות הנסיעה לטיפול רפואי.
17

18 יחד עם זאת, בהתחשב בכך שסביר כי התובע נדרש או יידרש להוצאות בגין תשלום דמי
19 השתתפות עצמית לצורך קבלת טיפול רפואי והוצאות נסיעה מעבר לאלה המוכרות על ידי
20 המל"ל, ראיתי לפסוק פיצוי גלובאלי בסך של 10,000 ₪ בגין הוצאות רפואיות ונסיעה
21 לטיפול רפואי בעבר ובעתיד.
22

כאב וסבל:

23
24 26 בהתחשב במהות הפגיעה והנכות ראיתי להעריך הפיצוי בגין כאב וסבל בסך של 150,000 ₪
25
26

ניכויים:

27
28 27 מיסכום הפיצויים כפי שנפסק יש לנכות את הסכומים שהתובע קיבל מהמל"ל כדמי פגיעה,
29 גמלת נכות זמנית ומיגנק נכות ובסך של 365,290 ₪ כמפורט בחוות דעתו האקטוארית של
30 מר שי ספיר אשר הוגשה לביהמ"ש ביום 26/4/06.
31
32

סיכום:

33
34 28 סכום הנזק הכולל כפי שנפסק לעיל מסתכם בסך של 1,255,284 ₪ ולאחר ניכוי רשלנותו
35 התורפית של התובע בשיעור של 10% בסך של 1,129,755 ₪.
36

בית משפט השלום בחיפה

20 נובמבר 2008

ת"א 2818-05 [redacted] נ' דקל-עוז יזמות
ושירותים בע"מ ואח'

1 מסכום זה יש לנכות את תשלומי המל"ל על פי חוות דעתו של מר שי ספיר
2
3 סכום פסק הדין לאחר ניכוי רשלנותו התורמת של התובע וניכוי תגמולי המל"ל מסתכם
4 בסך של 764,465 ₪.
5

6 סוף דבר:

7
8 29. לאור האמור הנני מחייבת את הנתבעת 2 לשלם לתובע סך של 764,465 ₪. לסכום זה
9 יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

10
11 כן הנני מחייבת את הנתבעת 2 לשלם לתובע הוצאות משוערכות וכן שכר טרחת עורך דין
12 בשיעור של 17.5% מן הסכום שנפסק בתוספת מע"מ כחוק.

13
14 לסכומים אלה יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

15
16 התביעה כנגד הנתבעת 1 נדחית בזאת ללא צו להוצאות.

17
18 התביעה כנגד הנתבעת 3 נדחית אף היא.

19
20 הנני מחייבת את התובע לשלם לנתבעת 3 הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בסכום כולל
21 של 10,000 ₪ לרבות מע"מ. לסכום זה יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד
22 התשלום המלא בפועל.

23
24 מזכירות ביהמ"ש תמציא העתק פסק הדין לב"כ הצדדים. 30

25
26 ניתן היום, כ"ב חשוון תשס"ט, 20 נובמבר 2008, בהעדר הצדדים.

27

28 בטינה טאובר, שופטת

29